

Onderwerp

Reactie op onderzoek ChristenUnie naar identiteitsgebonden zorg

Samenvatting

Inleiding

De statenfractie van de ChristenUnie heeft het initiatief genomen voor het onderzoek "Zorg, ons een zorg! Onderzoek naar identiteitsgebonden zorg in Flevoland". Doel van dat onderzoek was het bepalen van de behoefte en aanwezigheid van identiteitsgebonden zorg in aantal en soort in de provincie Flevoland en het zou moeten leiden tot concrete plannen van instellingen om zich in Flevoland te gaan vestigen. Op deze wijze zou tevens een bijdrage worden geleverd aan het tekort aan zorgvoorzieningen, gezien de conclusies van het rapport van ABF Research (2001). De gegevens van het rapport zijn verzameld via literatuurstudie, enquêtes en interviews.

Uitkomsten van het onderzoek

De uitkomsten van het onderzoek zijn vooral gebaseerd op een enquête onder leden van verschillende christelijke kerkgenootschappen in Flevoland. Kern van de vragen lag in de keuze voor algemene zorg of christelijke zorg, gegeven beschikbaarheid, kwaliteit en afstand.

De belangrijkste conclusies zijn:

- 1) christelijke zorg wordt door de meeste respondenten belangrijk gevonden;
- 2) christelijke zorg wordt, na een hoge kwaliteit van zorg, als belangrijkste kenmerk van het zorgaanbod gezien;
- 3) voor de meeste vormen van zorgaanbod wordt, bij gelijke afstand, algemene zorg met een hoge kwaliteit vaker gekozen dan christelijke zorg;
- 4) er is een grote bereidheid om verder te reizen indien de christelijke zorg beter bekend staat dan algemene zorg. Voor de meerderheid ligt dan de grens bij 30 kilometer;
- 5) ongeveer 20 % van de respondenten heeft bezwaar indien christelijke zorg wordt geboden in een algemene instelling.

Bij deze conclusies moet wel worden opgemerkt, dat de respons van de enquêtes vrij laag was: 16,4%. Aan het belang van de uitspraken kan derhalve een niet al te hoge waarde worden geschonken. Gezien de verwachting dat de respondenten met name de mensen zijn geweest die christelijke zorg belangrijk achten, is het niet verantwoord om op basis van de uitkomsten conclusies te trekken over alle leden van de kerkgenootschappen.

Een tweede onderzoekslijn betrof de inventarisatie van het beschikbare aanbod in Flevoland op christelijke grondslag. Met name op het terrein van de ouderenzorg, jeugdzorg en geestelijke gezondheidszorg ziet men lacunes, die opgevuld zouden moeten worden. Van alle vormen van zorg is in de provincie enig aanbod beschikbaar, al is de spreiding ervan over het gebied niet gelijkmatig. Het best gespreid zijn de woonvormen voor mensen met een verstandelijke handicap.

Overigens is uit het onderzoek niet geheel duidelijk geworden, volgens welk criterium deze inventarisatie is gehouden. Zo zijn er twee grote instellingen voor geestelijke gezondheidszorg die niet in het overzicht zijn opgenomen, maar wel van oorsprong zich hebben gericht op mensen met een levensbeschouwing.

Registratienummer:

CFZ03.004

Commissie

F,ZenW,E

d.d.

17 januari 2003

Agendapunt:

5b

Aard bespreking Commissie:

Ter bespreking

Datum

7 januari 2003

Steller

K.E. van der Wielen

Afdeling/Bureau

SPV

Relevantie van het onderzoek voor het zorgbeleid in Flevoland

Als eerste moet het feit worden gemeld, dat het onderzoek voor het eerst de vraag en het aanbod van zorg op basis van levensbeschouwing in beeld heeft gebracht. Dit is vooral van belang vanwege de algemene beleidslijn, dat de vraag naar zorg centraal moet staan. Het aspect levensbeschouwing hoort daar ook bij. Dat dit aspect in Flevoland nog relatief weinig aandacht heeft gekregen kan door twee factoren worden verklaard:

- het gaat in de praktijk om relatief een klein aantal mensen dat specifiek dat aspect van de zorgvraag van belang acht. Ook dit onderzoek bevestigt dit;
- de langzame ontwikkeling van het zorgaanbod in de afgelopen jaren heeft ertoe geleid, dat de instelling zich alleen op vrij kleine schaal konden ontwikkelen. Dit heeft een differentiatie naar levensbeschouwing niet in de hand gewerkt.

Beide factoren brengen ons tot de conclusie, dat het (op grote schaal) stimuleren van levensbeschouwelijke zorg gericht alleen op de inwoners van Flevoland niet reëel is. Wel kunnen de volgende beleidslijn ten aanzien van levensbeschouwelijke zorg worden geformuleerd.

Ten eerste zal, onder andere via de ZorgGebruikersBundeling Flevoland, aandacht worden gevraagd voor het aspect "levensbeschouwing" in de zorgvraag. Het (verder) ontwikkelen van aandacht voor levensbeschouwing binnen bestaande algemene zorginstellingen, zoals bij de verschillende soorten van woonvormen bij alle zorgsectoren, biedt daarbij de beste mogelijkheid.

Ten tweede zullen initiatieven van landelijk functionerende levensbeschouwelijke instellingen om zich in Flevoland te vestigen in principe positief worden benaderd. Het gaat dan meestal om vrij specialistische vormen van zorg. Van belang is dan wel, dat er niet te veel overlap komt met bestaande, kleinschalige instellingen. Een voorbeeld van zo'n initiatief is het zeer recente plan van het landelijk werkende evangelische verslavingscentrum De Hoop (met Dordrecht als hoofdvestiging) voor jonge verslaafden in de leeftijd van 13 tot en met 24 jaar. Wat ons betreft zijn bij verdere gesprekken ten minste de volgende aspecten van belang:

- de mate van samenwerking met andere voorzieningen voor verslavingszorg in en buiten Flevoland;
- de verwachte omvang van de zorgvraag en daarmee samenhangend de vraag in hoeverre het initiatief een boven-provinciaal karakter heeft;
- de mate waarin de (toch relatief kleine) vestiging gebruik kan maken van faciliteiten van andere (zorg-)instellingen.

Voorstel GS:

- de conclusies te bespreken in de commissie F,ZenW,E van januari 2003.

Gevraagd advies:

Advies Commissie: